

Justícia Social

Preu:
15 Cts.

ÒRGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

Als treballadors de Barcelona

Ciudadans!
Davant l'acord de l'Esquerra Republicana de Catalunya, d'abstenir-se de presentar candidat en les eleccions complementàries assenyalades per al dia 4 d'octubre, la UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA, que des de la campanya inicial per a la instauració de la República ha vingut lluitant amb el més noble ardiment al costat de la força cabdal de la política catalana d'avui, ha cregut un deure acudir a la pròxima lluita amb les seves soles forces i amb un candidat propi. I s'ha sentit empena a prendre aquesta actitud per tal que la representació de Barcelona, fogar d'inquietuds liberals, «cap i casal de Catalunya» no sigui vergonyosament usurpada per les dretes reaccionàries, o no es doni el cas, igualment vergonyós, que, per falta d'un candidat autèntic de les forces treballadores, surti triomfant de les urnes, per la acumulació de vots desesperats o per les taumatúrgiques arts de la tupinada, qualsevol apòstol de l'extremisme verbalista, eixarreit i insolent, arribat tot just de Badajoz o de Guadalajara — amb sabre i tot — amb el generós propòsit de redimir definitivament el calet proletari català, amb allò que l'emancipació ben entesa comença per un mateix. Hem d'acabar per sempre amb aquests fets que ens infamen.

El sofert poble treballador de Barcelona, tan arborat d'idealisme i tan

venat i escarnit fins avui per la desdentada conducta de les minories irresponsables que tots concixem, tan plenes d'audàcia com mancades de competència constructiva, que d'han pres com a carn de canó de llurs experiments tràgics, com a una pobra multitud incoïnscient, «por desasnar» — com diuen ells —, té en les eleccions de diumenge pròxim una ocasió magnífica per a emancipar-se de tutories que no necessita, per a demostrar que sent la dignitat de la pròpia capacitat i que té en aquestes hores el sentit de responsabilitat necessari per a rehabilitar-se davant el món.

La terrible crisi que avui trasbalsa el món civilitzat mostra palesament la fallida total de la societat capitalista. Però si les inquietuds de l'hora comouen totes les consciències honrades — de burgesos o de proletaris — som nosaltres, els treballadors de tot el món els que en sofrem directament en la nostra ànima les torturants angonies i que sentim en la pròpia carn les fiblades de la fam i la misèria. I som nosaltres, també, els treballadors de tot el món, els que hem de fer que el nostre sacrifici no sigui eixorc i que els sofriments d'avui i les tortures d'avui esdevinguin com les fecundes dolors del part per l'adveniment d'un nou ordre polític i social. Per la instauració d'una societat nova, on, abolits definitivament els monstruosos privilegis de la sang, dels estaments i del diner, tots els homes, iguals i germans, puguin gaudir, d'acord amb llurs necessitats, del comú patrimoni de les riqueses materials i dels tresors de la cultura. Una societat nova en què la nova valoració de la personalitat humana i la suprema categoria assolida pel treball en l'ordre de les valors morals, ens atorgui a tots, treballadors d'avui i burgesos d'avui, la co-bejada il·lusió d'una vida més lliure i més plena, més digna i més humana.

Altres s'adrecen als homes per a esporuguir llurs egoïsmes de classe o per a excitar i enroentir llurs passions elementals, amb estremiments apocalíptics o amb afalags demagògics. Per tot l'ample de la terra, els socialistes parlem amb un altre llenguatge. Abominem tiranies i privilegis, però abominem igualment la demagògia, puix si aquells fan els homes esclaus per fora, la demagògia els fa, per dintre, esclaus de la pròpia imbecilitat. Lligats a la dinàmica inflexible d'unes lleis eternes i amb la seguretat del triomf definitiu de la causa de la redempció humana, no portem cap pressa, i les eleccions de diumenge representen per als homes de la UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA l'episodi d'un dia, en una lluita que mai no acabarà. Per a la generalitat del poble obrer de Barcelona, contràriament, la lluita electoral de diumenge es presenta prenyada de futur i assenjala una fita transcendental en aquest meravellós procés biològic del retrobament ascensional de la consciència del nostre poble: per primera vegada en la història d'aquesta malaurada ciutat, com

l'avançada coratjosa de l'exèrcit que demà haurà de regir fatalment els destins de Catalunya, surt a la palestra, amb la bandera roja de la Internacional Socialista, «ben alta, ben sola i ben dreta», fulgurant a la llum del sol i voleiant pels vents del carer, una força autènticament socialista i autènticament catalana.

En les eleccions del diumenge, el poble podrà triar entre un abundós devesall de candidatures. No hem de fer aquí la crítica de cap de les que presenten els nostres enemics. El poble sap que són la consagració de la història vella i la continuació de les vergonyes i tragèdies seculares. Votant la candidatura de la UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA, ciutadans de Barcelona, votareu per la història de demà, votareu per la llibertat dels catalans dins de la Catalunya alliberada, votareu pels drets dels pobles i pels drets dels homes, votareu, de cara al futur, per la Humanitat Nova.

Amb la nostra pretensió de treure de les urnes un candidat propi, no demanem res que no ens pertoqui amb plenitud de drets. Reclamem solament un lloc que era nostre, el de la vacant produïda per la renúncia a l'acta de Barcelona del nostre mestre i company

GABRIEL ALOMAR,

al qual, l'automàtic mecanisme del Parlament, ha deixat amb l'acta de Palma de Mallorca. I per a substituir el pensador il·lustre i el defensor de les

causes justes—tan estimat del proletariat català—no hem trobat ara altre nom millor que el del nostre company

FELIP BARJAU RIERA,

el vell militant conegut i estimat de tots els bons lluitadors de la C. N. del T., l'ànima del qual, arborada amb el foc dels més nobles idealismes, ha rebut el tremp de totes les persecucions, el company exemplar i l'home auster que, en les lluites pels seus germans de classe, ha estat ennoblit amb les dolors de l'exili, amb el calvari de les conduccions ordinàries i amb les tortures de l'ergàstula.

Amb la República, els treballadors hem conquerit la llibertat per fer volar els nostres esperits. Però ara hem de donar ales a l'esperit del poble. I aquesta és la missió apremiant del Socialisme a Catalunya, que, fidel a l'imperatiu ciutadà de l'hora, fa avui la guàrdia entorn de la noble i gloriosa figura del President

FRANCESC MACIA.

El Comitè executiu de la U. S. C.

El lema de l'economia capitalista:
Fomentem la producció!

El lema de l'economia socialista:
Fomentem el consum!

Subscripció electoral de la U. S. C.

Un grup de afiliats i simpatitzants de la U. S. C. ha iniciat una subscripció electoral. Publiquem avui la primera llista de subscripcions, i no dubtem que en els números vinents ens serà possible continuar-la.

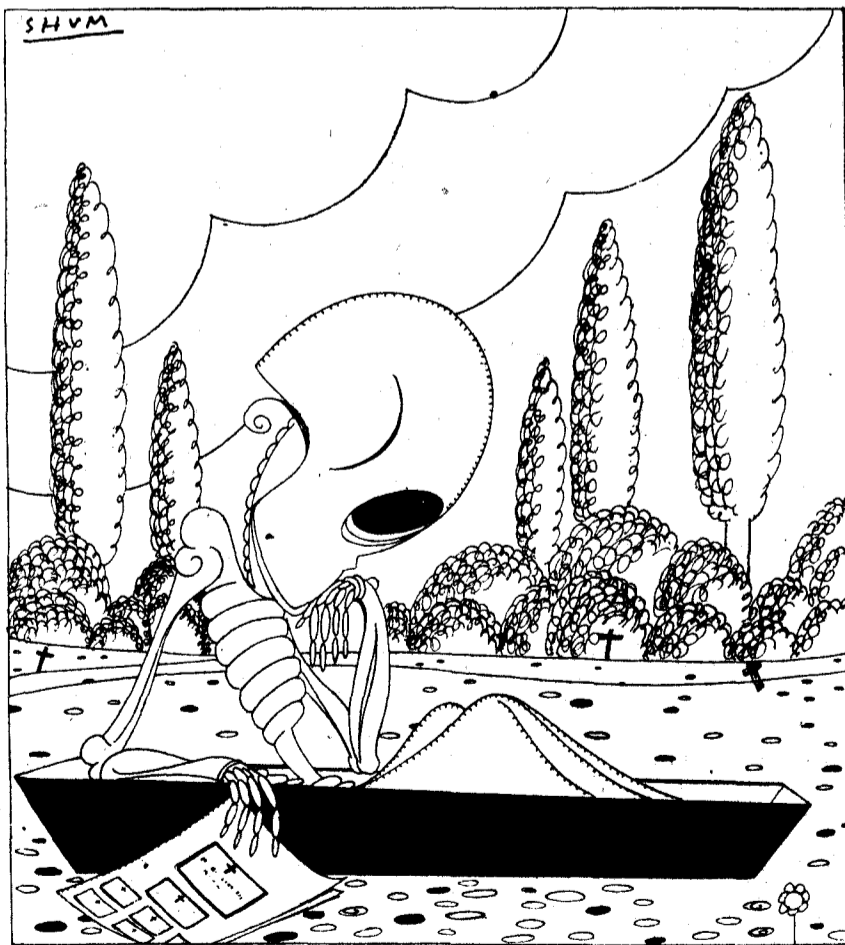
La U. S. C. és un partit que vol viure a la llum del dia i amb finances netes. I l'ajut de tots és necessari.

Heus ací la primera llista:

Rafael Campalans	1.000 pts.
Manuel Serra i Moret	100 »
Joan Comorera	50 »
Isidor Masoles	25 »
Un simpatitzant	25 »
Josep Farré	5 »
Rafael Castellort	10 »
Joaquim Xirau	50 »
J. Fronjosà	5 »
I. P.	25 »
X. X.	50 »
I. J.	25 »
J. C.	5 »
A. B.	5 »
J. A. Ricart	25 »
A. Riera	100 »
A. Bartolí	50 »
Un cooperador	25 »

Total primera llista . . . 1.550 »

LES REFLEXIONS DEL MORT DAVANT LES ELECCIONS

— Només s'en recorden un instant de mí.

La Unió Socialista de Catalunya

Inserim a continuació el discurs que pronuncià el nostre company, diputat Josep Xirau, a les Corts Constituents, en la sessió del dia 23 de setembre, contestant a Lluís de Zulueta:

«Xirau (José): Señores Diputados, me obliga a hablar mi filiación en el partido socialista, Unión Socialista de Cataluña, en la que formamos, con la misma disciplina con que vosotros formais ahí (*Dirigiéndose a la minoría socialista*), algunos de los que hemos vivido los años de la primera juventud en vuestras filas y algunos que, como yo, nos consideramos ahora, como entonces, socialistas puros y netos.

«He tomado a mi cargo la obligación de hablar ahora, con motivo de la enmienda del Sr. Alcalá Zamora, porque creo un deber, que no sabría eludir de ninguna forma, fijar la trayectoria de nuestro pensamiento socialista para que, por lo menos, quede bien claro de dónde venimos y a dónde vamos a parar en el problema de Cataluña; adónde vamos a parar, precisa y concretamente, en el problema que la enmienda del Sr. Alcalá Zamora ha planteado esta tarde en la Cámara.

«Yo os voy a rogar, porque recuerdo la benevolencia con que me escuchásteis en una breve intervención que tuve ante vosotros hace poco tiempo, que perdonéis un posible desorden en las palabras que ahora voy a pronunciar. Las he de improvisar, porque mi intervención no estaba decidida de antemano. Me la ha aconsejado, y así lo he expuesto a la Presidencia, el giro del debate de hoy. No extrañéis, por tanto, si lo que yo digo es defectuoso. Os ruego un poco de benevolencia, y os lo ruego ahora más porque hablo bajo la presión del discurso que acabo de oír y del que, aunque quisiera, no podría desasirme porque lo ha pronunciado un hombre que para mí es un maestro, que ha sido un ejemplo y cuyo paso por el Ayuntamiento de Barcelona, precisamente en temas de cultura, ha dejado tan honda huella, que todavía nosotros en parte la seguimos. Por eso os digo que no puedo evitar que, en primer término, se coloque ante mí, quizá como una muralla, por lo menos como algo que de momento me impide una total claridad de visión, ese discurso totalmente apoyado, como en un punto neurálgico, sobre un tema sentimental, el de la Lengua, y que yo creo que, como con gran acierto ha señalado el Presidente del Gobierno, no está incluido en la enmienda que él presenta al artículo 14, sino que forma parte de otra ordenación del texto constitucional. El tema es, por tanto, inoportuno reglamentariamente; pero el propio Zulueta decía: «¿Para qué alejar ahora la cuestión, si luego nos saldrá al encuentro total e intacta? Vamos a tratarla ahora, vamos a empezarla ahora». Yo hablo, por tanto, bajo la presión espiritual de ese tema sentimental de la Lengua, que ha sido para nosotros una constante perturbación, y lo ha sido porque, al revés de lo que decía Zulueta, no podemos imaginar a un español se sienta extranjero porque oiga hablar en catalán si lo que allí se dice es una afirmación de la unidad espiritual con España. En cambio, yo no me siento solidario de ninguna Dictadura sudamericana, aunque hable español. (*Muy bien*). Nosotros declaramos, por consecuencia, que el argumento se vuelve del revés; que aspi-

ramos a decir cosas españolas en catalán, porque creemos que entonces y únicamente entonces será íntegramente comprendida Cataluña por España, como no lo pudo ser jamás mientras usábamos para hacernos entender un castellano impuesto violentamente, ya que entonces no hablábamos con el corazón, ni siquiera con la cabeza.

«Esa posición era falsa y lo era también la otra que la seguía: una cuestión que mi admirado amigo y maestro ha colocado en un terreno miserablemente burocrático, porque a nosotros, cuando planteamos en totalidad nuestro caso, no nos ha de preocupar el de este funcionario ni del otro, ni de los nuestros ni de los otros. El argumento era total e íntegramente sofisticado, porque sólo sería bueno si a los castellanos o a los andaluces se les entrometieran los catalanes en sus asuntos; no lo es porque catalanes y castellanos, andaluces y gallegos intervendrán en las cosas de España, no como tales, sino como españoles que todos quieren ser. El argumento era sofisticado, porque cuando intervengamos aquí intervendremos como españoles, o, de lo contrario, el hecho de ser catalanes nos colocaría en una situación de inferioridad; todo lo contrario de lo que el Sr. Zulueta decía, ya que por ser catalanes no habíamos de ver disminuida nuestra capacidad de intervenir en las cosas de España, y seríais precisamente vosotros los que lo decretaríais. Es todavía débil, a mi modo de ver, el argumento (y perdonadme que haya desviado tanto mi discurso, pues no era ahí adonde quería ir a parar, sino a hacer una declaración en nombre de mi grupo socialista, porque nosotros, los catalanes, deseamos no contraponer nunca, ni en el pensamiento ni en la intención más fugaz, los nombres de Cataluña y España; esa contraposición no la queremos ver ni en la Escuela, ni en el Instituto, ni en la Universidad, ni en ninguna parte. Nosotros, los catalanes, queremos organizar nuestra enseñanza—y de eso puedo hablar por experiencia directa—, acordándonos siempre de que para nosotros, además del catalán, hay la Lengua española, que aceptamos voluntariamente, que recogemos con todo el afecto de nuestro sentimiento. Nosotros, y nada más que nosotros, queremos encargarnos en Cataluña de asegurar la enseñanza del español. Y yo hablo—os lo decía hace un momento—por experiencia directa, porque he tenido sobre mis hombros durante algún tiempo la carga íntegra del problema de la Lengua en la Universidad.

«Cuando el Sr. Ministro de Instrucción pública, con un acierto de inspiración genial, dictó el decreto de libertad de uso del catalán en Cataluña, ¿sabéis qué ocurrió en la Universidad? Os lo voy a decir—si me excusáis—en pocas palabras. Yo tenía entonces a mi cargo la Universidad por una situación que, a consecuencia del movimiento político, era de momento irregular reglamentariamente, y tuve que implantar esa disposición ministerial de libertad en el uso de la Lengua. Me dirigí a los estudiantes y les dije, poco más o menos: ahora, por un decreto del Ministro de Instrucción pública de la República española, podemos usar por primera vez nuestra Lengua con toda libertad. No es un derecho que nadie nos concede—entiéndase bien—, porque lo hemos tenido siempre; lo que ocurría era que no lo podíamos ejercitar, por-

que con violencia y con injusticia se nos impedía hacerlo; pero ahora, al declarar con máximo gozo espiritual que lo vamos a ejercitar plenamente, declaramos asimismo que nunca habrá una demarcación en Cataluña motivada por la Lengua, y menos en cuestiones de cultura, donde todo une y nada separa. Y prácticamente en las aulas no hubo un solo caso de dificultad para que esta disposición se cumpliera, y cuenta que hay profesores que no tienen allí—como tampoco en otros sitios—todo el prestigio que deberían tener cerca de los estudiantes. Pues incluso a esos que ordinariamente no son respetables, entonces se les respetó, porque todo el mundo tuvo la delicadeza sentimental de acudir con los brazos abiertos a recibir el régimen de libertad que nos traía la República, y en las clases se siguió hablando en catalán o en castellano, que eso no importa a nadie, con tal de que en ellas se digan cosas que todos los españoles puedan entender. (*Rumores*.) En las clases de la Universidad no hubo, repito, ni un solo obstáculo, porque—¡cuidado que es interesante el caso!—fueron los mismos estudiantes de Lengua española, no los de Lengua catalana, los que alguna vez quisieron que se dieran las lecciones en catalán, porque decían que lo entendían perfectamente, y cuando no ocurría así, porque había una minoría que no entendía el catalán, sin ninguna violencia, sin esfuerzo ninguno, se dió la clase en castellano, porque lo importante era la cultura y no la forma de expresión.

Creo que abusaría de vuestra benevolencia, porque nada de esto es lo que pensaba decir antes de escuchar al señor Zulueta, si alargara más estas consideraciones, que me libran por el momento de esa cortina tupida que ante mí había fabricado el discurso de mi admirado amigo. Y voy a lo que me proponía decir antes. Voy a declarar cómo pensamos nosotros, los socialistas de nuestra agrupación, que vamos a defender el problema de Cataluña, contenido íntegramente en la enmienda del señor Alcalá Zamora.

«En Cataluña ocurre ahora un fenómeno de la más alta trascendencia histórica. El catalanismo está en el punto de máxima expresión, en su curva evolutiva. El catalanismo está dando todo lo que puede dar de sí. La evolución llega hasta nosotros, a través de un camino para mí muy claro. El catalanismo es de momento romántico; por lo tanto, reaccionario. El catalanismo se encastilla en el romanticismo positivista de Prat de la Riba, como reacción contra el racionalismo progresista liberal. Se encastilla allí, tras de ese parapeto, porque Cataluña va sintiendo poco a poco, con más intensidad cada vez, que la única unidad que puede ofrecer el momento político es una unidad de esclavos del mismo señor, nunca una unidad de pueblos libres, nunca siquiera una unidad de ciudadanos dignos. Cataluña va penetrando, por tanto, cada vez más dentro de su problema y lo va construyendo en reducto, en trincheras, en parapetos, desde el cual, en actitud recelosamente defensiva, contempla el espectáculo de ver destrozarse poco a poco la vida del país, el espectáculo de una monarquía extranjera y de una Iglesia asimismo extranjera, que, encastilladas sobre la Nación, no la dejaron seguir su curso por espacio de varios siglos.

«Cataluña penetra cada vez más

—dijo—en su problema; pero al ganar el problema en intensidad, gana asimismo en matiz, y al lado de la primera posición romántica, de la primera posición reaccionaria, surge una adhesión, que hasta entonces no se soñaba (el catalanismo nacionalista fué primero antifederal, al federalismo racionalista de Pi y Margall. La primera corriente—eso está muy claro—entró en Cataluña a través de ideas alemanas, más o menos directamente. Nuestros juristas del siglo XIX eran de la escuela histórica, estaban afiliados a la escuela histórica, en definitiva al positivismo romántico. La segunda corriente entró por un vehículo francés, con una remota raigambre alemana quizá).

«Pero hay un matiz que no quisiera olvidar en ese recuento de nuestra tradición, de nuestra evolución ideológica; hay un matiz que quiere añadir, que quiere sacar, quizás, del racionalismo pimargalliano un acento realista, un acento de vaga inspiración realista inglesa. Es la doctrina particularista de Valentín Almirall. Este es el cuadro completo de la evolución. Sin embargo, hay un momento en que Cataluña, como todos los demás países del mundo, recibe el soplo de la industrialización; en que penetra, por más que modestamente, el nuevo ritmo de la vida mundial, el tránsito de una economía a otra, y en Cataluña surge—fenómeno curioso a notar—un movimiento de agitación proletaria que, por diversas razones que ahora yo no voy a cometer la pedantería de tratar de agotar, acaba en una formación espiritual anarquista; fenómeno interesante en la evolución de las ideas sociales de nuestro país y del cual todavía tenemos una expresiva muestra. El anarquismo en Cataluña es, naturalmente, una exacerbación del liberalismo; arranca, yo no sé si en totalidad, de la famosa escisión del socialismo marxista puro; los catalanes prestan su adhesión a Bakunin. Esta es la realidad de nuestro país y esa es la realidad que a nosotros nos ha tocado ver de cerca, porque hemos tenido empeño en penetrar el sentido del movimiento obrero de Cataluña para comprobar que, actualmente, el problema de nuestro país es para nosotros, socialistas, ni más ni menos que un problema de libertad. Nosotros, por tanto, nos señalamos un punto de partida radicalmente diverso del viejo nacionalismo catalanista. Nosotros no partimos de la tradición, no partimos del sentido nacional, no partimos más que de una realidad que nos impone un tratamiento liberal y eso es lo que queremos que la República española dé ahora a Cataluña. Pedimos un tratamiento liberal. Si os parece poco, no sabría decir con más exactitud ni con más energía toda la ambición de nuestro deseo.

«Nuestra realidad se nos impone de tal modo que entre los sindicalistas anarquistas va haciendo cauce, cada vez más, la idea socialista—y eso es realmente delicado de precisar ante vosotros—, porque nuestro socialismo en Cataluña no se desentiende de la realidad política, porque el socialismo que nosotros propagamos en Cataluña recoge, a gusto o a disgusto, una realidad allí patente. Ese es nuestro acento, el acento en el cual no queremos ceder nada de nuestra doctrina socialista pura; pero acento que pretende recoger una realidad, quizás trágica para nosotros, y enfocarla desde nuestro punto de vista con soluciones socialistas y, por tanto, de amplia libertad. Y esa posición nuestra no es

a les Corts Constituents

Discurs de JOSEP XIRAU

tan equivocada, no es tan errònea, perquè nostros obreros, los obreros afiliados a nostros grupos, son algunos de ellos antiguos anarquistas y antiguos dirigentes de la Confederación, que aceptan nuestro modo de enfocar el problema como una clara visión de la realidad social. Nostros queremos decir, y yo quisiera ser muy breve, porque antes lo he prometido a la Presidencia, queremos decir que la realidad de Cataluña es que allí hay ahora un problema que hemos ido presentando siempre como problema previo, y que nosotros, los socialistas catalanes, deseamos acabar de una vez con ese problema previo. Hace años que circulamos por la Historia de España con un maldito problema previo que no nos deja ocuparnos de nada. Creemos que ha llegado la ocasión de que la República española acabe con nuestro problema, y nuestro problema ser liquidado con éxito, exige un puro tratamiento liberal que la República le puede negar.

Creo que nadie en esta Cámara tendrá el fetichismo del Estatuto, considerándolo como una panacea ni como una solución definitiva de nada. Para nosotros no es más que un instrumento, el instrumento para elaborar la futura Cataluña, la que nosotros queremos, una Cataluña liberal, para mí socialista: en definitiva, una Cataluña, pura empresa espiritual, que pueda colaborar con la España

que entre vosotros y nosotros tratamos de construir.

»Nosotros (insisto un poco todavía; no quisiera que mi pensamiento quedase velado por la improvisación), nosotros creemos que hay que acabar de una vez con el problema previo, porque tenemos la sospecha de que quizás ha habido una táctica política en Cataluña que ha consistido precisamente en lo contrario, en dejar siempre un residuo de problema. No os dejéis arrastrar por esa táctica, que para mí es la más antiespañola. No importa que la hayan sostenido gentes conservadoras. La mía es más radical, pero—valga el contrasentido—es más moderada, porque acaba completamente con esa cuestión previa que todos tenemos empeño en dejar liquidada.

»La solución liberal es la única solución digna de la República española, que todos tratamos de consolidar.

»Nosotros podemos decir bien claro, y a mí no me cuesta comprometerme en una declaración, que no somos nacionalistas. Somos socialistas, somos antinacionalistas. No somos, si quiera, catalanistas, porque creemos que la palabra catalanismo está en trance de perder todo su sentido; no sea cosa que al desear nosotros despojarla de ese sentido de obstrucción y de defensa que históricamente ha ostentado, fuera precisamente aquí donde se le asegurara la persistencia de ese sentido del que nosotros que-

remos despojarla. Nuestro catalanismo, por tanto, está en trance de desaparecer, porque está a punto de mudar radicalmente, y el Estatuto no es ni puede ser—que entonces no lo aceptaríamos ninguno de nosotros—una petición de libertad al señor, porque aquí no hay súbdito, ni señor, sino un propósito de colaboración. A Cataluña se le ha pedido por el Gobierno provisional de la República que dé su proyecto de estructuración de la Constitución republicana futura. El proyecto lo hemos traído; se nos dijo que lo consultáramos al pueblo; se consultó, vino avalado por la inmensa mayoría del pueblo catalán. Esa es nuestra manera de colaborar; esa y no otra es la que hemos escogido, porque así nos lo dijisteis, porque así lo queríamos nosotros. Esa es nuestra propuesta de colaboración, en definitiva. Por tanto, nuestro Estatuto de Cataluña es un proyecto de Constitución española, porque si no es eso no es nada en un régimen republicano; si no es eso es un residuo del régimen monárquico, en que Cataluña pedía insistentemente una libertad que la sola existencia de la República ha de asegurarle. Creo que no nos lo váis a tratar así, porque por mucho que quede de lo vivido, como dice muy bien mi amigo el señor Jiménez de Asúa, hay que hacerse cargo de que el tránsito ha sido grande y de que se acaba de dar un salto en la Historia, porque no es un Estado lo que se ha

aniquilado, sino un régimen histórico. Nuestro Estatuto, por tanto, es un propósito, como digo, de colaboración; es que Cataluña quiere de una vez decir que va a colaborar con España, que va a colaborar en la obra de España; que Cataluña está íntegramente dentro de España; pero que quiere estar dentro de España con su acento propio, porque cree que así su colaboración será más eficaz, que no rechaza de ningún modo todas las insinuaciones de cordialidad que, vengan de donde vinieren, serán siempre recibidas con los brazos abiertos. Pero queremos que Cataluña, dentro de España, pueda vivir con su propio acento y no con otro, para colaborar mejor en la obra común.

»Esa es nuestra posición, nuestro sentido; ese es el estilo que Cataluña quiere imprimir a su colaboración con la República; así es como la defendemos, nosotros. Queremos de una vez que el reducto que Cataluña creó frente a la monarquía sea arrasado totalmente por el régimen republicano, y que los catalanes y los no catalanes de España dejemos de mirarnos asomando nada más que los ojos tras la trinchera, en recelosa asechanza, para salir a campo abierto a luchar, que lucha es colaboración. Nosotros decimos, por tanto, que Cataluña quiere estar en España y que cree que la mejor manera, la más española, señor Zulueta, de estar en España, es ha-

(Segueix a la pàg. 4)

Cartes obertes al company llunyà

Recordo—bon company—com si fos ara que, en arrancar l'express de França, em demanàreu que us trametés noves del meu viatge i que, pel viu interès que es traduïa en les vostres paraules, vaig prometre que us escriuria. En proposar-me ara acomplir allò que fou promès em trobo, però, amb una enutjosa falla de la meua capriciosa memòria: No puc recordar el vostre nom ni puc isolar la vostra fesomia entre el grup d'amics que ens volgueren acomiadar. Només recordo les vostres faccions noblement baronívols; només recordo que en la franca serenor el vostre esguard hi havia lluïssor d'un foc intern; només recordo que el vostre gest tenia l'enèrgica contenció que dóna la confiança en si mateix. No sé si éreu fuster, dependent del comerç, metallúrgic, metge o manobre. Només sé que éreu un treballador de casa nostra, dels que compleixen llur tasca professional, humil o enlairada, tècnica o manual, posant-hi aquell esperit de perfecció i aquell fervor creador que atorga la suprema dignitat humana a les activitats dels homes i— a desgrat de llur qualitat distinta—els presta idèntica noblesa, que totes són igualment necessàries en la integració de la vida social.

Només sé que éreu un home de generosa i afinada sensibilitat, un selecte atalaiador del futur, un ciutadà del món i un socialista de Catalunya. Breu: un company de la U. S. C.

Per això us trameto la meua carta a la nostra tribuna—perfecta en la seva limitada mesura—puix és així segur que, sense nom ni adreça, arribarà a les vostres mans. Salut!

I. RAPSODIA POLONESA

Ben mirat—amic—aquesta lletra hauria d'ésser la darrera de les que ara tinc propòsit d'escriure-us. Però la vida, sortadament, desborda la pura lògica, i no és cap mal que comenci pel cap d'avall. Són tan fortes les impressions rebudes aquesta tarda que vull tractar de fixar-les en el paper a cop calent. El rodolar de les hores n'esmortuiria l'emoció.

Quin confortador contrast, pel qui recorda la Viena d'avant-guerra, curulla d'oficials enreventinats, decoratius i maquillats com les cocotes de preu, i arriba avui a la magnífica seu social—democràtica del Danubi!—El contrast s'exalta encara pel qui hi arriba pel camí de Varsòvia, i porta l'ànim aplanat per aquesta tristesa còsmica que se us encomana per terres de la trista Polònia, dels tristos destins, amb la monòtona repetició del seu doble leit motif: jueus i soldats. Taca negra de levites suades—capellans catòlics i comerciants jueus—, taca violada dels copiosos uniformes militars. Els jueus, a còpia d'anys, de bona voluntat i d'experiència, han arribat a la creació d'un tipus *standard*, veritable troballa per a satisfer els més exigents. Amb llur negre casquet rodó, de visera sumària—com una mena de «desig» de gorra, del semitisme més pur—, llurs sotanes, color de gos-quantorna, llargues fins al turmell, i llurs bipartides barbes apostòliques, propícies a tots els greixums internacionals i a totes les faunes parasitàries arripadores, semblen fets amb *multi-copist*: són tots iguals i una mica esborrats.

Pel que fa al pretorianisme, Polònia, amb cinc vaixells de guerra i vint-i-cinc almiralls llampants i cepats per a passejar amunt i avall del popular corredor, i un seixanta per cent del pressupost de l'Estat consagrat a atencions homeieres—el veïnatge soviètic els té a tots amb l'ai al cor—és avui, sota el sabre de cartó de Pildsuky (un company assegura que, amb l'accent del Vístula, aquest nom es pronuncia com és ara *pi-su-nyer*), el paradís del sorge i l'imperi del fatxenda. Fent curiós *pendant* amb la total humilitat i arronçada visera dels idèntics casquets jueus, les boterudes formes de les gorres militars (plat quadrangular amb apèndix occipucial) són un devessall dionisíac de coloraines i passamaneries i una provocació desvergonyida de viseres, espaïsos o erectes. (La gorra enorme, pagodística, del porter del cabaret *Adria*—sense qual ni passera—és un simple cas de elefantiasis capel·lísticopolaca). Quina exuberància de guarniments militars! Es veuen homes, d'aquells que manen tant, que deixen en ridícul l'Arbre de Nadal més fantasiós. Això fóra el *caeli* d'en Medina de la Plaça del Teatre, o el veritable Medinaceli.

Posats a rumbejar medalles, i disposats a no privar-se de res, hi ha oficials—constatació de l'excel·lent amic doctor Puche—que porten també la de la primera comunió, i hi ha pits galonejats que recorden el tauler de xapes d'un quarto d'eines abans de racionalitzar. «Ma cousine de Varsovie». Segismundo. Emoció de Berescina; la vella guàrdia «qui se rend toujours et ne meurt jamais». «Le juif polonnais». Dones decents—obreres o burgeses—passejant amb la cigarreta al llavi, la clàssica *papiroso* russa amb tres quarts de broquet de cartó, i també una mica de tabac arrissat. «Polònia Palace»; escupideres amb aigua corrent, ascensor a tots els pisos, lavabos amb aixeta de doll alternatiu: broc i rossell. Cotxers feixucs, de cara embotornada i bigoti celta, amb la placa metàl·lica de llur número penjada a l'esquena, per a major comoditat dels clients. Ingènua dolçor set-centista, façanes policromades del mercat vell, Rynek Starego Miasta. Triomf definitiu de la capa impermeable i el *xapelxiqui* de l'admirat Joaquim Xirau (la còrrua que ens segueix a través del barri jueu—*roda*, *sadova* i *lody* a tot drap—pren aires multitudinaris; compareix la policia de cavall). Aquell tramvia O que us porta allí on voleu anar. Columnes lluminoses de les parades tramviàries, una cindria pelada al capdamunt, llanterna roja sense conseqüències eròtiques. Hermètics exorcismes d'aquell captaire agenollat que salmodiava, amb veu harmoniosa, gregorianes lletanies incompreses d'una infinita malenconia; pluja capvespral. Irritant convivència de luxe i misèria (Moscu és salva per tal com el luxe n'ha estat bandejat). Xacolata Wedel, bombons Wedel, caramels Wedel. Estudiants de gorretes violades. Senyorassos d'aire feudal. Meuques de dits llargs, sense previsions. Jueus i soldats. Soldats i jueus. Uniformes, uniformes. Tristesa còsmica.

La Viena d'avui no té res a veure amb la Varsòvia d'avui. Però ja és tard per a contar-vos allò que m'ha fet agafar la ploma. La pura divagació també té els seus drets. Us ho diré en la carta pròxima.

RAFAEL CAMPALANS

Viena, 17 setembre 1931.

Constitució de la U. S. C.

El dia 8 de juliol de 1923 es realitzà l'assemblea constitutiva de la Unió Socialista de Catalunya, aprovant per unanimitat, la següent ponència redactada pel company M. Serra i Moret:

Companys:

En els pobles com el nostre, sotmesos a una dominació o a un poder estrany, s'estableix gairebé sempre una solidaritat de sentiments encaminada a la consecució d'un sol fi: la llibertat col·lectiva. Homes de diferent temperament, de diversa condició social, d'idees i creences distintes, s'acoblen insensiblement, se sumen en una acció conjunta i arriben a fondre's en aquella única i exclusiva aspiració prescindint primer i oblidant-se després de tots els problemes fonamentals que ens plantegen la vida i les relacions humanes.

Nosaltres, que vivim aquest període passional de la història d'aquesta terra, no ignorem l'atracció infinita que desperta poder laborar i contribuir a la renaixença, i fins hauríem de dir naixença d'un poble. És un donar a llum gloriós i exultant, en el qual s'hi aboca tot el cabdal amorós de l'ànima i s'hi perceben els batecs de totes les grandeses futures. Per això fins aquells que per egoisme o per inclinació al frau volen trair la causa comuna i oposar-se al corrent general del poble, no poden, moltes vegades, resistir els impulsos íntims i provenen, des del lloc de vergonya, de servir

(Continuació de la pàgina 3)

blando en catalán y hablando al mismo tiempo en castellano; pero siempre con nuestro acento, a nuestra manera, porque, como decía muy bien el ilustre Unamuno, los catalanes tienen que hablar el castellano con acento catalán, porque esa es su sincera y peculiar manera de hablar. (El señor Zulueta: Completamente de acuerdo). Pues bien, nuestro problema consiste, y pasad esta metáfora, en arrasar el parapeto, en vernos, no los ojos tras la trinchera, sino el cuerpo entero unos y otros; nuestro problema, desde el punto de vista socialista, mira más allá, porque para nosotros es trágico ir con un problema previo que quisiéramos radicalmente hacer desaparecer. Nosotros, que pensamos como vosotros en los problemas del mundo, que están por encima del interés nacional y del interés de los Estados, queremos que Cataluña penetre en ese conjunto de pueblos, a través de España, con su propio acento para llevar su colaboración a la vida internacional, con su propio estilo, con todo su carácter. Terminó pidiéndonos que perdonéis lo desordenado de estas palabras más que han sido una improvisación, a lo cual no estoy acostumbrado. Era necesario que nuestro matiz especial de socialistas cayera en este debate para acentuar, no una discrepancia, sino nuestra total unidad de pensamiento y de acción con los hombres de la izquierda catalana, con los cuales estamos, más que unidos, identificados en este problema y a cuya disciplina parlamentaria deliberadamente nos sometemos desde el primer instante.

Yo os digo de una vez que nosotros en Cataluña tratamos simplemente de hacer España, que nos importa, por encima de todo, lo que nunca ha existido hasta hoy: la unidad espiritual de España. (Aplausos en las minorías regionalistas).

la causa nacional que haurien de combatre.

Aquesta conformació a una sola ideologia i a una finalitat exclusiva fóra un espectacle confortador si tots els homes poguessin donar un mateix rendiment o una idèntica aportació a l'empresa comuna. Però, és evident que si la idea d'alliberar la pàtria és en si fecundant i creadora, no té en cap moment la virtut de reduir o apartar les causes que separen irreconciliablement els homes i els predisposen a lluites ferotges i constants, les quals, si donen a l'individu aptituds de combatent, li lleven, en canvi, tota facultat de pacífica convivència amb els seus germans. La pàtria és una idea santa i generosa, però els homes capaços de sentir-la amb tota puresa tenen l'esperit ennegat en les humanes dolors i veuen amb senzilla claredat que la pàtria ideal, la pàtria justa, no pot emergir de la societat present, en la qual tot ideal col·lectiu ha de nodrir-se necessàriament de l'esforç i el sacrifici d'una classe determinada.

Per això resulta perillós veure com s'encomana la flama ideal i el poble s'abranda en frenètica exaltació per guanyar una vegada més el cim de les seves decepcions. Nosaltres mateixos serem absorbits per aquesta obsessió si no sabem comprendre que la nostra lleialtat envers la pàtria i el nostre deure de contribuir amb el capital esforç a la seva alliberació, no ha de distreure'ns ni un instant de la tasca dura, indeclinable, d'anar posant els carreus de la nova societat, el naixement de la qual és la suprema garantia de la llibertat de la nostra pàtria i de totes les altres pàtries.

Aquí hem de fer confessió de la nostra fidelitat a la doctrina que proclama que el fet econòmic és el determinant dels sentiments, costums i lleis que regeixen tot nucli social. Sense aquest principi no fariem gaire camí en la lluita per l'emancipació humana. La qüestió econòmica és, malgrat nosaltres mateixos, dominant, i ens força a avantposar-la a tota altra qüestió, a tot altre problema, ja que de les seves solucions han de derivar-se fets concrets per a la llibertat dels homes i dels pobles; en tant que separant-nos de les solucions econòmiques anem en perill de caure en abstraccions de les quals, amb molt bon sentit, la massa fuig més cada dia. Per virtut d'aquest principi, ens confessem socialistes, i aplicant aquest principi a les coses de Catalunya, ens proclamem socialistes catalans i a la vegada els primers defensors de la seva independència, la qual volem establir sobre la base segura de la socialització de tota la riquesa universal.

No pot existir entre nosaltres aquesta espècie confusionista que sustenta que el problema de Catalunya és preferent i la seva solució és prèvia a tota altra solució de llibertat. Per a nosaltres, el problema de Catalunya és un problema resolt en quant es relaciona amb les manifestacions de la seva personalitat. Som catalans i actuarem simplement com a socialistes catalans, exactament igual que si Catalunya fos independent. La diferència per a nosaltres consistirà en què la defensa que podria fer el Govern de Catalunya del règim i de les institucions capitalistes, la farà el representant del Govern espanyol. El resultat de la nostra acció, si és profitós a la causa socialista, serà necessàriament profitós a la causa de Catalunya, car cap de nosaltres ignora que si Cata-

lunya assoleix sostreure's al domini de l'Estat espanyol, no haurà pas per aquest fet resolt el problema de la seva llibertat, sinó que haurà resolt un incident insignificant en el cicle immens que ha de seguir per a posseir-se a si mateixa. I en aquest cicle, governi qui governi la terra catalana, les conquestes les farà el socialisme, amb l'avantatge que cada una d'aquestes conquestes serà definitiva i indestructible.

Que no quedi entre nosaltres o entre cap de nosaltres la creença o la il·lusió que la Unió Socialista de Catalunya és un sector, una modalitat del nacionalisme català. La Unió Socialista de Catalunya és, i no aspira a ésser altra cosa que la fracció catalana del socialisme universal. La Unió Socialista de Catalunya és el fruit legítim d'aquesta terra i aspira a florir en el jardí multicolor de la «Internacional Socialista». I entenem-nos bé: una cosa és la manifestació espontània i natural de la nostra personalitat col·lectiva i l'expressió franca i cordial de la nostra solidaritat amb la nostra família racial i ètnica, i una altra cosa el nacionalisme com a doctrina, com a programa i, més principalment, com a inspirador dels sentiments dels pobles. Fins allà on el nacionalisme es manifesta liberal i pacífic—del que potser no hi ha cap altre exemple que el dels pobles escandinaus i Dinamarca—, la seva vària condició de reserva, de dipòsit, de conservació el fa refractari i resistent a la penetració de l'ànima incessant. Per això ens ofendrà aquell que ens digui nacionalistes catalans. No. Nosaltres no som nacionalistes. Som catalans, i per tant socialistes catalans; com a catalans, socialistes, i com a socialistes, catalans.

Fixada així la nostra posició ideal, convé fixar la línia de la nostra acció en forma que no doni lloc a dubtes de cap mena. El nostre credo, universalment difós i conegut, ens obre per si mateix la ruta que hem de seguir. La nostra acció pot definir-se senzillament en aquests termes: En les lluites que es plantegin entre el treball i el capital, el nostre lloc és, invariablement, al costat dels treballadors. En les lluites entre treballadors, si hem de prendre partit, el nostre deure és ajudar els que vagin un pas més enllà en l'ordre de les reivindicacions proletàries.

Però en la nostra terra—que és el lloc on necessàriament hem d'actuar—convé proclamar en aquest mateix acte de baptisme que ingresseu en l'or-

dre civil per excel·lència i que res absolutament no podrà fer-nos perdre el compàs entre els principis i l'acció amb el fi que aquesta sigui per la seva bondat i rectitud la garantia i la penyora de la bondat dels principis. Som dels que creiem fermament que l'acció i els principis, en matèria de renovació social, es confonen i es completen. Podrà el temperament divers dels homes desvirtuar l'eficàcia dels principis salvadors, però quan aquests principis descabdellen llurs virtuts operatives, l'acció se santifica per la pregonia inspiració que la mou i la guia.

Declarar que som homes d'acció no vol dir que rendim cap culte a la violència. No volem, naturalment, infondre entre els treballadors un esperit de beatífica passivitat ni una resignada propiciació al sacrifici, al martiri; però hem d'aconseguir que tinguin sentits per a comprendre que la veritable revolució social és obra de germinació i que aquesta germinació serà sempre malaurada per tota obra de violència. És més: hem de proclamar una veritat elemental, que és la de que la primera finalitat de la revolució social és l'extermini de la violència i l'imperi pacífic del dret i de la raó natural. La violència és incompatible amb tota sana doctrina d'amor als homes, la qual s'empara i triomfa per la força que li adjudica la cohesió de la massa que lleialment ha de seguir-la.

L'elaboració de principis amb el més alt sentit de la vida humana; la recerca de totes les llums de la intel·ligència per a fer-les col·laboradores de la nostra magna empresa; la intervenció decidida i generosa en aquelles accions que puguin tenir transcendència social, i la iniciació o participació en tota obra de cultura i d'edificació socials, preparant o precipitant l'adveniment d'una humanitat més justa i més perfecta. Veus aquí un programa d'acció immediata per a la Unió Socialista de Catalunya. Veus aquí una orientació. Veus aquí una tasca a complir.

L'experiència, la vida mateixa, ens anirà ensenyant el camí. Ens cal penetració, ductilitat, clarividència. Si la tenim—com que de les nostres conviccions no hem de dubtar-ne—, podem aixecar un monument que per la seva significació, per la seva dinàmica i per la seva vitalitat sigui la més alta esperança i la més bella realitat que s'ofereixi a la Catalunya present i futura.

Barcelona, 8 de juliol de 1923.

DEMA, DIUMENGE,

VOTEU

FELIP BARJAU I RIERA

CANDIDAT DE LA U. S. C.

La U. S. C. i les eleccions de demà

La Unió Socialista de Catalunya, com saben els nostres lectors, va a la lluita electoral. Demà, les urnes ens diran el nombre de vots obtinguts pel candidat de la U. S. C.

¿Els companys i amics que manifestaran la seva confiança a la candidatura de Felip Barjau serà important? ¿La U. S. C. tindrà un altre diputat a les Constituents o es comptarà entre els partits que sortiran vençuts de la palestra?

Aquests interrogants gairebé de mort o vida per la majoria dels partits, pels partits burgesos que especulen amb la política, a nosaltres no ens inquieten pas massa. Amb molts o amb pocs vots, triomfant o derrotada, la U. S. C. no pot perdre res en el resultat de la lluita. Els partits burgesos s'enfonsen quan perden eleccions; els partits de classe, el socialisme concretament, ha d'aprofitar totes les oportunitats per a la propaganda, per a fer veure al poble la veritat de la seva ideologia. Aquesta ha estat, de sempre, la tàctica del socialisme internacional; el Partit Socialista Obrer Espanyol anà a la lluita electoral, trenta anys enrera, i obtingué una votació migrada—que per qualsevol partit estrictament polític hauria estat ridícula—, però la seva persistència l'ha conduït a la prosperitat numèrica d'avui, a comptar en

les Constituents la minoria més important.

La U. S. C., presentant-se en les eleccions de demà, no fa més que ratificar els procediments socialistes. Els adeptes que haurà guanyat aquests dies tenen un valor més elevat que el nombre de vots que pugui obtenir. Tal vegada, en el cas de derrota, algun indecís s'apartaria de nosaltres; així i tot, el guany seria evident per quan contribuïria a la selecció, a netejar dels nostres rengles la gent ideològicament impura.

Però, hi ha possibilitat de guanyar? Felip Barjau, candidat de la U. S. C., té grans possibilitats de guanyar, d'ésser proclamat diputat.

Depèn dels nostres companys i simpatitzants—considera't entre ells, amic lector—el seu triomf. Són ells, només ells, els qui ho han de fer tot.

Catalunya és un poble amb poca tradició de disciplina. I cal fortificar aquesta disciplina—la més fecunda de les accions—, que fins suava no ha aparegut. Han calgut vuit anys de dictadures per a moralitzar un xic el nostre poble. Abans, quan no hi havia cap més partit catalanista que la Lliga Regionalista, els homes d'esquerra, per un mal concepte del catalanisme, votaven les candidatures ultradretistes dels regionalistes, sense volguer veure que una Catalunya go-

vernada per la Lliga Regionalista seria tancar a la nostra terra les portes del món. Els qui eren republicans per damunt de tot es lluraven, a desgrat del seu esquerrisme, a les mans conservadores i energúmens del lerrouisme. Els esclats sentimentals de republicanisme i amor a la llibertat de Catalunya que pogueren trobar la seva vàlvula d'expansió en convocar les eleccions dels passats abril, juny i agost, han estat els que ha donat al poble català la disciplina. Conservem-la, però damunt de tot! (Totes les grans obres, tots els moviments de llibertat d'arreu del món, han estat possibles per la disciplina.

I aquesta disciplina salvadora exigeix a tots els qui es senten socialistes i a tots aquells altres que s'adonen que el socialisme ha de salvar la societat i volen acabar com més aviat millor el caos en el qual es troba el capitalisme, aquesta disciplina—repetim—els exigeix votar la candidatura de la U. S. C. Farà un tort a Catalunya i obrarà contra la seva consciència aquell que, trobant-se en aquestes circumstàncies, voti una altra candidatura.

La U. S. C. és un partit en plena puixança. Reorganitzat fa ben poc, té a Catalunya una importància primeríssima. I ens consta que els nostres simpatitzants són nombrosos. Aliat amb l'Esquerra Republicana de Ca-

talunya, els nostres homes han estat, en totes les eleccions, dels que han obtingut més vots.

El món evoluciona ràpidament cap a l'esquerra; el capitalisme—tots els fets ho evidencien—sofreix una aguda crisi, de la qual no es podrà ja aixecar. I el socialisme, per la justícia i la densitat de la seva ideologia, és l'únic moviment capaç de captar-se de l'organització social per a transformar de socarrel, amb la més enorme i revolucionària commoció, la marxa del món.

Són molts els catalans que se n'han adonat i que han girat la vista, plena d'esperances, cap a nosaltres.

Aprovat l'Estatut, Catalunya haurà de dictar les seves lleis i organitzar-se. Cal que els socialistes fem conèixer, en aquella ocasió, el pes del nostre ideal i de la nostra justícia. I tots els nostres companys i amics s'han de posar al nostre costat, per bé de Catalunya i del món sencer, per la salvació de la terra que ens ha vist néixer i ens ha format, i per esperit de justícia.

Les eleccions de demà representen un pas per aquest camí.

Si Felip Barjau demà no sortís elegit, només es podria deure a dos motius: o a indisciplina o a un joc poc net dels nostres adversaris.

Voteu la candidatura de la U. S. C. Com a socialista o simpatitzant del socialisme, hi teniu obligació!

La "Vida Religiosa" d'"El Matí"

El prevere Miquel Melendres, ens explica la vida de Sant Cebrià i Santa Justina des de les columnes d'"El Matí" del dissapte passat i en la secció «Vida Religiosa».

Hem tingut sempre una admiració—un bon xic escumejant—, per a aquells monjos que, en plena edat mitjana, mataben el temps de cella conventual traduint el «De Remediis», l'«Artis Amatoriae» i el «De Amoris». Donen ales lleugeres a la imaginació. D'ells varen néixer els bons freres que tingueren la idea de fer obra pròpia eròtica i escrigueren el «Pamphilus et Galatea» i el «De Vestula», barreja d'legia carnal i de buçó de dormitori de convent; de perfum de gessamí enclaustrat i de fetor de sallagussa de mendicant trotaire.

No hem evocat perquè sí els conventuals traductors d'Ovidi, de Marcial i de Càtul. Foren ells els que, atribuint a l'autor de «Metamorphoseon» les obres pròpies, iniciaren la subtil venjança de convertir a la Venus que sorgí, somrient i bella, del naire líquid de l'onatge, en la dona carnosa de ritme proxenetesc, vella ja en «El Libro del Buen Amor», del Arxiprest d'Hita, més vella, encara, en el «Filostrato», del Boccaccio, i arcavota, per fi, en l'obra de Fernando de Rojas: «La Celestina».

El prevere Miquel Melendres, continuador, en ratlla dreta, dels monjos medievals—més gotitzat, és clar; més espès, és clar—, agafa del Bolandistes no l'arcavota sinó l'arcavot, més propi dels tèrbols temps nostres—malgrat els aclariments freudians de la libido—, i ens el presenta, en les planes d'"El Matí", amb tocs de sofre i amb cargolaments de banyes de marrà, segur de fer-lo avorrir als devots llegidors de «Vida Religiosa». Té la paraula el prevere Melendres. Es tracta del Bruixot Cebrià que avui

a Antioquia a quaranta estadis d'on Dafnis fou convertit en lloer i que té, en les seves mans, el poder de tota trasmudança: «Ningú com ell sap les flexions dels quadrúpedes, els presagis dels perits, el dring dels cossos i el pet de les bigues, les palpitations dels membres i els moviments de la sang; la comunicació dels mals esperits i les figures dels diables dels trescents seixanta cinc vicis, especialment l'espècie triforme de la fornicació: la sanguínia, l'espumosa i la greixosa.»

Cal fer avinent que aquest bruixot, tan refinadament savi, s'enamora de la Verge Justina, una Verge—segons el prevere—de gentil aspecte que no pot suportar la inflamació de l'Esperit i que es converteix i estira, en el seu ímpetu, els seus pares.»

El prevere Melendres evoca els tràgics grecs per a narrar la vida de Santa Justina i de Sant Cebrià. Ben evocats siguin! Ceb ià—bruixot sempre, i més refinat que mai—vol fer seva a la Verge per taules i fa servir d'alter ego a l'estudiant Aglaides, el qual «s'havia enfundat en Justina cegament», perquè les negacions de la donzella, «consagrada Verge», li «escarbotaven el foc passional».

Seguir el prevere en la seva edificat narració és difícil i llarg. Cebrià muda Aglaides en ocell. L'ocell vola a la finestra de Justina. L'esguard d'ella el torna home, desencisat. La Verge li fa un sermó i l'intrús fuig «escorregut». Ve després una lluita èpica de poders, llum i tenebres. Plutó pren part en la tragèdia i es vesteix de donzella per a poder-se assegurar prop del llit de Justina i dir-li: «Vinc de part de Déu, Verge com tu. ¿Per què, però, no imitem Eva i obeïm la veu divina: Creixeu i multipliqueu-vos?» El candor de Justina queda palesat en rebutjar, ella, aques-

ta multiplicació entre donzelles. Per fi—i qui ho diria—el bruixot Cebrià, el que sap la fornicació sanguínia, l'escumosa i la greixosa, es converteix en Sant Cebrià i arriba a sentir els àngels a voliaines, cantar sobre la seva unció sacerdotal i episcopal. Però val més que les referències admiratives acabin. El que vulgui empuar-les de primera mà, les trobarà en la vida de Sant Cebrià i Santa Justina que publica en la seva secció religiosa «El Matí» del 26 de setembre passat. Adhuc, i per torna, és possible que hi guanyi alguna indulgència.

És fama que els monjos medievals, després de les seves traduccions dels amorosos grecs i llatins, es purificaven els dits amb aigua beneïda. No creiem que les evocacions diabòliques que fa necessàries la vida de Sant Cebrià i la de Santa Justina demanin purificació. Al fi i al cap, la Gràcia triomfa... i on no hi ha malícia!...

RAMON VINYES

Keynes opina sobre la crisi anglesa

El famós economista anglès Keynes ha declarat que l'informe de la Comissió May, que, com és sabut, ha motivat la política d'economies del pretès Govern Nacional, és el document més pueril que mai he tingut la desgràcia de llegir.

En ésser preguntat sobre el que faria si fos cap del Govern, ha contestat.

—Deixaria córrer el projecte d'economies.

Aboliria el fons d'amortització.

Convocaria una Conferència internacional per a promoure la lliure regulació de l'or.

Votar

En aquests darrers temps, votar ha pogut resultar, a casa nostra, un acte irreflexiu, un impuls d'entusiasme, un esclat de passió. Tots els grans moviments més o menys revolucionaris obeeixen a una allau irresistible del sentiment o, si més no, la provoquen o se'n serveixen.

Però quan el primer impuls ha estat ja donat i sobre tot quan ha reeixit, o és a punt de reeixir, la passió no solament sol ésser sobrer, sinó nociva. Aleshores cal que triomfi la raó sobre el sentiment i la consciència sobre la vehemència, com en tots els casos ordinaris de la vida, si volem realment que aquesta es mogui dintre el terreny de la justícia.

Votar, doncs, no és un acte passional, o només ho és per excepció. Votar és un acte reflexiu, un acte conscient, que mereix la màxima serenitat. I ho hauria d'ésser sempre, àdhuc quan l'acompanya l'entusiasme, quan respon als impulsos més abrindats del cor.

Un poble que es diu o es créu amo del seu poder i de les seves possibilitats i que es sent segur del seu esdevenidor, no ha de votar solament per impuls sentimental. Ha de saber triar a consciència, ha de saber realment elegir. Altrament, és joguina de la seva passió i víctima de la seva ceguesa.

ULISSES

Tornaria als empleats de l'Estat i a les altres persones els salaris que els han estat presos d'una manera tan injusta.

Aquesta seria la meua feina del primer dia com a cap del Govern.

CLAR I CATALA Un català oblidat

Crec haver demostrat en els tres articles precedents—i bon nombre de companys, me'n complimenten—els principals defectes del sindicalisme anàrquic i les enormes llacunes que observen en la seva organització. Per a no reduir-me a la sola tasca crítica, sempre més planera que la d'orientació, he exposat vàries de les feines útils que el sindicat hauria de realitzar per a obtenir fruits d'una maduresa profitosa.

Avui voldria escriure sobre aquesta altra qüestió que tantes divisions provoca entre els obrers: l'orientació ideològica del sindicalisme. Això ja no és mal exclusiu de casa nostra. Totes les nacions coneixen les lluites cruentes, les baralles quotidianes acompanyades d'insults, calúmnies i també de garrotades, que es lliuren els diferents sectors del sindicalisme. França i Alemanya, per a prendre només dos exemples, fa anys que veuen desencadenar-se a cada moment els episodis més o menys violents de la guerra que es fan els sindicats de diferents tendències. Aquestes lluites, repercussió directa de les que es promouen els partits polítics que influeixen o volen influir els sindicats, permeten al capitalisme d'aguantar les escames del treball. França i Alemanya, sense les divisions obreres, tindrien avui dia, per la força del sindicat, una organització econòmica més humana i menys exposada al perill guerrer.

Acabo de dir els mots que convenen: «repercussió directa de les lluites que es promouen els partits polítics». Deixant de banda les associacions obreres catòliques i les que encara es mouen en un quadro antiquat, em referiré especialment a aquelles més fortes en nombre i en competència: la d'esperit socialista i la d'inspiració comunista. Tant l'una com l'altra tenen i es donen la missió de defensar el treball contra l'explotació capitalista, fins que arribin a un règim econòmic en el qual el treball sigui la sola font de riquesa social i benestar. L'una i l'altra estan integrades—en teoria—únicament per obrers, per treballadors, per explotats, comprenent-hi els funcionaris, certes categories de proletaris intel·lectuals i àdhuc els institutors.

Sembla que el Sindicat, pel fet de constituir una agrupació per a la defensa d'interessos econòmics comuns, podria i deuria contenir a tots els treballadors. Considerant que el fet de tenir idees socialistes, comunistes o anarquistes, catòliques o protestants, d'ésser ateu, lliurepensador, republicà moderat, de dreta, del centre o d'esquerra, no ens allibera del fet real de la nostra comuna esclavitud econòmica; considerant que en el treball sofrim tots les mateixes lleis dels que ens exploten la força, l'aptitud, la intel·ligència, sembla que hauríem de poder reunir-nos tots en el Sindicat.

En realitat, en els dos pobles alludits—com en tots els demés—no és així. Declaradament, aquestes Confederacions no es diuen socialistes o comunistes, però totes les seves propagandes i actuacions s'assemblen a les dels partits polítics de referència. Pel fet d'introduir la política en llur activitat, els sindicats distreuen una bona part de la seva força en campanyes i moviments que no tenen res que veure amb el seu veritable comès. Conseqüència immediata d'aquestes orientacions de la política vulgar, són, en els sindicats dits reformistes, una visió massa burocràtica, massa tèbia, massa doctoral de la lluita de classes; en els sindicats que

el comunisme controla, una supeditació absoluta a les necessitats polítiques del partit, supeditat ell mateix als interessos polítics de Moscou. I la conseqüència final, deplorable, és aquesta: les desil·lusions periòdiques de les masses proletàries, davant la migradesa dels resultats.

A Espanya mateix, sense anar més lluny, tenim els exemples de ço que exposo. Una U. G. T. socialista—d'un socialisme café amb llet—i una C. N. T. anarquista, d'un anarquisme epilèptic.

Críticar l'una i l'altra i parlar de noves orientacions sindicals, sense concretar, no costa gaire. Jo sóc el primer a condemnar l'ideologia anarquista dels sindicats per creure que no respon a les aspiracions reals ni a les conviccions dels seus components. Aquest blasme es va fent general i davant la reacció—necessària—dels obrers que no es deixen explotar per un credo aliè, convé que amb tota claredat es digui:

1.er Si s'ha d'anar— a Catalunya de moment— a una formació sindical que respongui a les particularitats de la nostra economia, sense privilegi per a cap ideal particular, unint a tots els treballadors que es considerin explotats i vulguin defensar-se contra les aberracions del capitalisme i guanyar terreny vers un avenir més just.

2.^{on} Si s'han de formar sindicats lliures, catòlics, protestants, anarquistes, socialistes, comunistes, etc.

3.er Si ha de seguir-se com fins avui, permetent que el diner i la col·laboració de tots serveixin els ideals o les conveniències polítiques d'una minoria més audaç.

En el primer cas caldria especificar bé:

1.er Que el Sindicat considera el capitalisme un sistema desequilibrat i injust.

2.^{on} Que tots els obrers que desitgin defensar els seus interessos hi caben.

3.er Que el Sindicat no tindrà altra actuació que la de defensar els drets de l'obrer i capacitar-lo per a

que sigui cada dia més apte, més conscient i més fort.

4.er Que respectarà totes les conviccions i no se servirà del diner comú per a combatre els sentiments o doctrines d'una o vàries fraccions dels seus adherents, mentre cap d'aquests no introdueixi en el sindicat la propaganda interessada d'unes conviccions religioses o polítiques.

En el cas segon s'hauria de declarar formalment:

1.er Que el Sindicat tindrà el color X.

2.^{on} Que es constitueix per a defensar els interessos dels components segons les normes que inspiri la idea dirigent.

3.er Que combatran, per errònies, les restants doctrines.

4.er Que el membre del sindicat, sinó professa la idea rectora d'aquest, ha de conformar-s'hi en absolut o anar-se'n.

I en el cas darrer es podria fer constatar:

1.er Que el Sindicat, de moment, es diu X.

2.^{on} Que mentre tingui aquest nom, tots s'hi han de sotmetre.

3.er Que la capella dominant té el dret, amb el diner de tothom, de combatre a les restants, sense que aquestes puguin fer altre tant.

4.er Que tota minoria, el dia que s'imposi, pot posar a la pràctica els mateixos procediments.

Les coses així exposades, tothom sabria on va i a què va. La meua opinió personal es decanta força vers la primera fórmula. No voldria un sindicat que negués la injustícia social que porta en els seus flancs el capitalisme. Tampoc voldria que aquell es donés una etiqueta política tal com s'entén aquest mot.

Que sapigués prescindir dels pocs obrers esporuguits que la lluita de classes esvera, però que tingués prou marge per associar el més gran nombre.

Un altre dia, potser, explicaré el per què.

CARLES CARQUÉS

COMARCALS

De Girona

Uns anys fa, no molts, des d'aquest mateix periòdic (en l'altra època) vaig comentar en breus ratlles l'existència infecta d'un casal que en diuen «Ateneu Social Democràtic», queixant-me de l'escarni que representa una entitat que porti uns noms, per cert bonics si s'hi procedís com diu el nom, i que l'actuació sigui completament contrària a la que volem dir els noms. No cal que repeteixi diguent novament els procediments d'aquest A. S. D. ja que aquí tots sabem el que s'hi fa i el que pot fer-s'hi. Seria millor que se li canviés el nom per el de «Círculo Recreativo Catòlic».

Va fundar fa temps unes escoles (tant el casal d'esbarjos com les escoles no ignoren qui va pagar-ne el cost) que dirigeix un mossèn. Gratuïtes per als fills dels obrers de la casa S. A. Grober. A molts els hi semblarà molta generositat, però no és així, ja que tant una cosa, l'Ateneu, com les escoles, no és més que un mirall de caçar aloses. En aquestes escoles d'un A. S. D. no si fa altra obra que la que puguin fer uns jesuïtes o uns «hermanos» de la doctrina cristiana, ja que continuament les criatures són invitades a anar a missa i a combregar. A continuació reproduïxo la invitació que s'ha fet la setmana passada. «El próximo domingo, a las ocho menos cuarto, deben los alumnos estar en este Colegio para asistir a la Santa Misa en la que, Dios mediante, comulgarán los que hayan hecho la Primera Comunión. Es obligatoria la asistencia al acto para el cumplimiento del precepto

de Comunión mensual reglamentaria en este Colegio. Al encarecer a los padres y encargados de nuestros alumnos su eficaz ayuda a fin de obtener positivos resultados en la instrucción y educación de los mismos, especialmente les rogamos se sirvan excitarles al exacto cumplimiento de los deberes religiosos que les reportarán frutos muy abundantes e impercederos. A. M. D. G.

LA DIRECCIÓN.»

Crec que en el temps actual més que en èpoques passades, és una provocació als pares de les criatures que per aprofitar l'economia del que costa l'ensenyança, ja que a molts se'ls fa impossible poder pagar les mensualitats, fan que vagin allà.

Com podèu veure la democràcia està dient que és obligatori ésser bon catòlic i que s'ha de prendre això que en diuen la comunió, cada mes.

L'obra veritat que allí s'hi fa és aquesta, ésser obediènt amb els ministres de Déu, fent que la consciència dels infants creixi ja fosca i submissa a totes les injustícies i no «conspirar-hi» en sentit social.

El menys que podrien fer aquests senyors és no coaccionar, deixant lliures les voluntats dels pares i dels infants. Qui vulgui hi tingui vocació que hi vagi, però no vinguin amb l'obligació i que tractin a tots amb la mateixa consideració que imperant aquests reglaments no es possible que hi sigui.

M. Ros

Aquests dies la premsa internacional, fent-se ressò de les patètiques necrologies inserides en els rotatius britànics, ha comentat amplament la mort—esdevinguda el dia 16, a Dublín—del savi anglès Sir Howard Gruss, conegut i celebrat especialment per haver «inventat el periscopi».

I bé, sense caure en cap xovinisme de mal gust, per respecte al simple fur de la veritat, potser fóra hora de què reclaméssim la glòria d'aquesta descoberta per al seu veritable inventor, aquell empordanès liberalíssim—socialista «avant la lettre»—divulgador de Cabet a casa nostra, company de lluites de l'exemplar Abdou Terrades i del màrtir Coello. Hem anomenat al nostre gran Narcís Monturiol.

La premsa dita catalanista—amb una unanimitat enternidora, potser més aviat filla de la ignorància que de la mala fe—no ha sabut reivindicar ara, davant del món, la glòria de l'invent català. És segur, però, que si en Monturiol hagués estat de la crosta de baix, el lamentable oblit no s'hauria produït. I... visca Catalunya!

EL SOCIALISME

AL PIRENEU

Era per nosaltres, els convençuts de les excel·lències del Socialisme i ha estat a la vegada un goig, l'haver contribuït a crear a Ripoll, una secció de la Unió Socialista de Catalunya.

En els pobles rurals, i més encara als que es troben a la falda del Pirineu, allunyats potser fins a cert punt voluntàriament—i aquesta és la gran llàstima—, del dinamisme de les grans urbs obreres, mancats generalment de tot instrument per inculcar als obrers la natural cultura formativa humana, que els hi permeti controlar els actes de tothom i sobretot els seus, abans de llançar-se a una acció social que ells creuen intensa i que per ara no passa d'ésser extensa, a causa de la manca de preparació moral i tècnica, hauria d'ésser un dels objectius dels homes de la Unió Socialista de Catalunya, el crear-hi delegacions i no regatejar-hi esforços de cap mena, per tal d'elevant el nivell dels treballadors i fer-los aptes pel regiment de la cosa pública.

Els mitjans més efectius per assolir un èxit immediat, són la premsa i les conferències. Interessar als indifferents, convèncer als recelosos i fer col·laborar als convençuts, és una tasca que cal que sigui apostolat de tots.

A Ripoll, començaran dintre de pocs dies, un cicle de conferències interessantíssimes, que seran llevar fecunda—no cal dubtar-ne ni un moment—, que farà possible aquella elevació moral i tècnica per la qual propugnem.

Nosaltres, invitem a tots els obrers d'aquesta vall, de cor generós i comprensiu, a militar a les files del socialisme català, per tal de contribuir tots, a consolidar el prestigi internacional de la Catalunya redimida, esforçant-nos a posar-la al nivell dels països que marxen a l'avançada del món.

A. PLANES I SUBIRANA

Ripoll, 22 setembre de 1931.

Dels articles firmats en són responsables llurs autors.

Filosofia - Joventut - Socialisme

Aquest és el tema que el nostre company **Enric Alegri**, secretari de la secció de Girona de la U. S. C. i que a continuació en copiem uns fragments de la conferència que donà el dia 15 de l'actual.

Era precis, amics i companys, que nosaltres, els homes de la Secció, ens poséssim a l'altura que demanen les exigències de la nostra pròpia moral que ens exigeix tenir sempre i a per tot idees clares, precises i sinceres. Aquestes exigències, volguts amics, creixen encara més quan les idees nostres estan tan relacionades amb l'interès material i moral d'aquesta Humanitat i d'aquestes masses que el Capitalisme ha fet miserables; miserables de cultura i de benestar material.

Tot el meu interès, doncs, amics meus, és el de complir el meu deure que és el d'exposar idees clares, concretes i profundament sentides.

Tema difícil he escollit avui: «Filosofia, Joventut, Socialisme». Tema difícil malgrat el senzill, el clar... i l'inofensiu que sembla! Tema que es fa en extrem perillós quan un conferenciant vingut de poc a la càtedra política topa amb la doble dificultat que suposa la divisió dels esperits dels oients, socialment radicals els uns i més moderats els altres.

LA CONCEPCIÓ MATERIALISTA DE LA VIDA I LES NACIONALITATS OPRIMIDES

Aquest fenomen de la concepció materialista de la vida el podem descobrir en els mateixos principis de llibertat que senten certes nacionalitats envers les societats polítiques que els sotmeten. En ells, el nacionalisme no s'apoya—com creuen molts—precisament en fets històrics ni en manifestacions purament romàntiques dels esperits més sobresortits de les collectivitats que conviuen dins de les nacionalitats, sinó que aquells idealismes deslliuradors i autonomistes responen quasibé sempre a realitats i necessitats d'ordre econòmic, financer, industrial i comercial. Per altra part, els pobles anomenats opressors troben les raons en les que funden les seves intransigències en el que fa referència a les qüestions de llibertat de les minories nacionalistes que representen, dins les collectivitats opressores, els sentiments autonomistes.

LA LLIBERTAT DELS HOMES

Això en quant als sentiments de llibertat dels pobles; en el que fa referència als sentiments de llibertat dels homes, la naixença d'ells (dels sentiments) no s'origina tan directament de raons econòmiques sinó que els homes els apoiem en principis filosòfics indestructibles... encara que Marx creu que els nostres sentiments estan influenciats per les condicions econòmiques en què es desenrotlla la nostra vida. Dono, a Marx, la raó; encara que només a mitges.

Aquests principis filosòfics en les que fonamentem les nostres aspiracions, són els següents:

L'home és lliure per la naturalesa psíquica de la seva voluntat.

L'home és lliure perquè és esclau de la seva consciència.

L'home és lliure perquè tota la humanitat té consciència de l'existència d'aquesta llibertat.

Davant de l'evidència d'aquests conceptes (del tercer sobretot) penso que en totes les orientacions revolucionàries que s'han desenrotllat fins avui a Espanya, s'ha prescindit d'aquestes veritats.

LA CONSCIÈNCIA INDIVIDUALISTA DE LES MASSES

No s'ha tingut compte de què la consciència de les masses no s'ha pogut, encara, que fos collectivista. A Espanya, les masses són individualistes, encara que millor que aquest concepte, hi escauria millor el de personalistes. No s'ha procurat fer tasca purament collectivista, i en els mateixos partits que tenen per ensenya el socialisme més radical estan llastimosament prenyats d'un personalisme pernicios.

LA CAÇA DE LES CONSCIÈNCIES

Els homes ens assetgem els uns als altres, procurem caçar consciències amb arcaïsmes que estan, ja, enrunats. No donem

els nostres cors i els nostres cervells i, en canvi, cerquem àvidament els dels altres. Per un punt isolem els nostres pensaments i els guardem amb avarícia; per l'altre, amb violències amagades, amb coaccions morals volem imposar-nos als demés. I fixeu-vos bé que quan us dic que intentem convèncer als altres, més ben expressat, quan intentem fer-nos nostres els altres, les nostres intencions no són les de fer obra proselitària mitjançant la persuasió, apoiant-nos en lleis naturals i humanes. No fem tasca seriosa, sinó que des de la premsa, des de les tribunes públiques coaccionem constantment les intel·ligències dels pobres d'esperit quin únic aliment espiritual són els articles periodístics de les publicacions diàries i setmanals que els partits polítics i, el que és més dolorós, els apolítics venim sostenint.

No ens preocupem dels principis que mostren l'existència de la vitalitat dels sentiments individuals de llibertat; no respectem els veritables desitjos dels qui confiant en els nostres partits ens apoiem políticament. Acostumats voluntàriament a parlar als militants de les nostres organitzacions polítiques sempre amb els mateixos arguments, juguem amb avantatge en la lluita entre les forces latents en els esperits ansiosos de renovament social i les forces estabilitzadores d'un hàbit i d'unes costums determinades amb les que, sembla, pensem crear un tipus de militant estandarditzat.

Pobra moralitat la d'aquests polítics que no fan altra cosa que coaccionar constantment els cervells de les masses! Aquests cervells esclaus no desenvolupen ni examinen les idees diferents que se'ls dona a conèixer abans de decidir llur actitud. La seva voluntat tàcitament manifestada sembla que és la de tenir la consciència prisionera i no lliure com la de tot home conscient; i, amics, la llibertat de la consciència de l'home—com a tal llibertat—no pot, legítimament, ésser discutida.

Desgraciadament, el dogmatisme està a l'ordre del dia. El fer una afirmació de defensa de la llibertat de pensament i de l'autonomia de la raó de la ment dels homes, és una cosa perillosa. Perillosa perquè les ideologies de dreta (d'ultra dreta) estan a

l'aguait per combatre aquestes afirmacions en profit propi; perillosa, també, perquè les ideologies d'extremíssima esquerra volten—malgrat elles—en el seu entorn.

Els remeis que preconitzen els que es diuen més revolucionaris, lluny de guarir el mal, no podria dur a altre resultat que empitjorar-lo. L'acció crida la reacció.

EL CULTE DOGMÀTIC A LA REVOLUCIÓ PER LA VIOLENCIA

Aquests senyors que, com deia, es diuen més revolucionaris que cap altre, eduquen les seves masses addictes en un culte dogmàtic a la seva revolució; les allunyen de tota idea reflexiva i fins a tal punt porten la seva propaganda que arriben a anomenar revolució a tots aquells moviments violents quines finalitats més immediates són les de substituir per la força (i sense haver proposat fer-ho per altres mitjans) els poders establerts.

I pregunto, és això fer la Revolució? Al meu jutí, el que menys es necessita per a fer una revolució és la violència. La revolució no són, no poden ésser els trets, els crits, els insults, les bombes, les barricades... La revolució, crec jo, deu ésser una evolució rapidíssima dels esperits vers la necessitat d'enderrocar règims oprobiosos, ja siguin monàrquics com republicans.

Les orientacions revolucionàries, fins avui, no han fet res més que decretar vagues per preparar sistemàticament aquella fam que crea odís.

La rebel·lió pot ésser conscient, reflexiva... l'estat revolucionari en les consciències és fruit d'una rebel·lió pura. La rebel·lió per ésser fecunda no té d'assemblar-se per res a una fulla de paper fi dominada en el aire per qualsevol vent entusiasta... Cadascú té d'estudiar i conèixer a la perfecció l'esperit rebel del seu interior, té de fer de quan en quan una experiència de la seva ment. Que el seu cervell sigui el laboratori a on s'hi sospesin les passions i es determinin les actituds definitives. Que la joventut sigui digna d'ella mateixa i que, nosaltres, els joves ens fem, també, dignes dels nostres anhels, de les nostres vides i del nostre futur. He dit.

UNIVERSITÀRIES

EL NOU CURS

Quan sortiran aquestes ratlles ja haurà començat el nou curs. Un curs nou, diferent dels cursos nous anteriors; un curs nou de noms i de fets.

Tots els estudiants deuen haver-se adonat de quant significa el curs que començarà aquest 1.º d'octubre després de les paraules cerimonials del nostre rector, per primera vegada autènticament nostre en la nostra vida universitària. Han desaparegut, o estan a punt de desaparèixer, tots els obstacles que calia prèviament enderrocar abans de fer feina constructiva. Ha arribat l'hora de realitzar els programes que dúiem dintre el cervell en les hores tèrboles d'abans de la revolució. Estem en moments que no poden menysprear-se, moments gràvits de possibilitats, moments de l'aprofitament dels quals serem íntegrament responsables.

Com a socialistes entenem que és un deure primordial nostre possibilitar l'entrada de l'obrer a la Universitat. Res no hi ha que excusi el divorci injust i immoral que ha mantingut separat el jove obrer de l'estudiant i no tindriem perdó si no treballéssim per destruir-lo. Tenim, però, la satisfacció de dir que durant tot aquest estiu ha treballat un Comitè de la F. U. E. de C. i B., dins el qual han tingut una activa intervenció

preats companys de la Joventut de la U. S. C., per continuar i ampliar la tasca realitzada en aquest sentit a últims del curs anterior per la A. A. F. D. Hom està fent els tràmits finals per a la creació d'un Institut Lliure, amb matrícula gratuïta per als obrers i llurs fills i amb assignatures explicades per estudiants universitaris d'últims cursos.

Són molt interessants també els Congressos de la U. F. E. H. que es celebraran a Madrid del 20 d'octubre al 3 de novembre. En aquestes hores de cordialitat ibèrica l'intercanvi d'idees entre joves universitaris pot dur-nos, com a catalans, indubtables beneficis. Cal recordar que en el Congrés anterior de l'abril de 1930, amb tot i estar-hi representada Catalunya només que per Antoni M.ª Sbert, va aprovar-se en plena segona Dictadura un article recomanant l'ensenyament en la llengua materna on aquesta no sigui el castellà.

I, encara, dintre aquest curs, s'implantarà l'Estatut ratificat pel poble català i, amb ell, triomfarà plenament l'Autonomia Universitària.

JUSTÍCIA SOCIAL estarà sempre atenta als interessos dels estudiants i de la Universitat i s'honorarà tractant i estudiant amplament els seus problemes culturals i de classe. D. R.

Les indemnitzacions per acomiadaments a la dependència mercantil

Recursos desestimats

La Secció Permanent d'Organització i Treball, del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, assabenta que han estat desestimats pel Ple de la Comissió Mixta del Treball en el Comerç de la Província de Barcelona, tots els recursos presentats contra l'acord que fa referència a les indemnitzacions que hauran de percebre els dependents en el cas d'ésser acomiadats.

Dit acord es refereix, principalment pel grup quart «Major», i com s'ha vingut dient repetidament el dependent acomiadat que porti cinc anys a la casa, haurà d'ésser indemnitzat amb l'import de dues mensualitats i per cada any que transcorri continuant al servei d'aquell patró, després del cinc que es fa menció, deurà d'ésser indemnitzat amb una altra mensualitat, i d'aquesta manera fins a deu mensualitats, que és el màxim d'indemnització d'acomiadament.

Els elements patronals que han interposat aquells recursos són els següents:

Cambrà Mercantil; Unió de Comerciants de Maquinària, Ferreria i similars; Federació de Fabricants de Filats i Teixits; Institut d'Orientació de Qüestions Socials; diversos Vocals patrons del Comitè Paritari Grup IV, de la Comissió Mixta; Societat de Venedors de Curtits i aneques; Cambrà Nacional d'Indústries Químiques; Agrupació de Magatzemistes de Panyeria i Forreria; Lliga Defensa Industrial i Comercial i Cambrà Oficial de Comerç i Navegació.

CRITICA

En la presentació del seu llibre, «Contra la cultura burgesa», Jaume Miravittles es declara contrari de la intel·ligència intel·lectual, dient també que odia les rates de biblioteca. Crec que això és un contrasentit, perquè si ell es pot donar el gust d'escriure un llibre, no és sols degut a la seva intel·ligència ètnica, que la documentació suficient per a escriure-lo, algunes hores li deu costar de fer de rata. A més, si jo no fos rata de biblioteca, de segur que no hauria llegit el seu llibre, que sols les meves ganes de saber me l'han dut a les mans.

És paradoxal que els comunistes facin escarafalls de la intel·ligència intel·lectual, quan de la intel·lectualitat n'ha sortit i en surt el comunisme. Els doctrinaris socialistes són i han sigut intel·lectuals, i els comunistes, que no són altra cosa que socialistes radicals, són, han sigut i seran intel·lectuals.

D'acord en que no tots els homes han de viure entre llibres, però són més dignes de respecte els homes que viuen entre llibres, que no els que viuen intensament la seva vida d'instants. Sols el coneixement ens ha dut a saber que s'ha de nivellar la cultura moral amb la física. JAUME AUDÍ

La Unió Socialista de Catalunya necessita:

Interventors

Repartidors

Cotxes

I prega als afiliats i simpatitzants que vulguin col·laborar *gratuitament* passin, avui, per l'estatge central, carrer del Carme, 3, pral.

La U. S. C. davant d'una difamació intolerable

Carta oberta al ciutadà Director de «Solidaridad Obrera».

Al llegir avui en el diari que vós dirigiu l'article intitulat «Otra vez elecciones» hem vist com assanyadament infereix greuges al nostre company i benivolgut amic Felip Barjau, candidat que hem proclamat en assemblea general del nostre partit per les eleccions que tindran lloc el proper diumenge. No podem creure que siguin aquests greuges fills del criteri assenyat de vós, ciutadà director. Perquè vós, potser més que molts d'altres, sabeu el què val Felip Barjau i que tot quant publica «Solidaridad Obrera» és fals. Fals al dir que «Felipe Barjau ha libado en todos los campos», puix solament en els seus

divuit anys havia pertenescut en el grup anarquista «Los sin patria», del Clot.

Fals al dir que ha format part del partido republicano radical y haberse vestido a ratos de comunista», encara que això si hagués succeït no seria mai un mal, i com que no ha succeït no és ni una cosa ni una altra.

És quant «de las patentes de limpieza» del nostre company Barjau el mateix Joan Peiró ha signat una patent feta amb una carta dirigida al nostre amic amb motiu d'assabentar-se que Felip Barjau i Riera, per encàrrec del Comitè de la Confederació Regional del Treball de Catalunya, formés part durant i després de la dictadura del Comitè Revolucionari

de Barcelona en companyia d'Eduard Layret, Jaume Aguader, Lluhí i Vallescà, Lluís Companys, Lòpez Ochoa, Botella, Medrano i alguns altres que poden justificar-ho abastament.

De la barberia «Comunal» i del que diran els obrers de Badalona «cuando hablen» caldrà en tot cas que els ciutadans redactors de «Solidaridad Obrera» procurin assabentar-se a prop dels militants sindicalistes de Badalona Pere Cané, Joan Manent, Joan Serret i Josep Grau, que entre altres, varen intervenir en la liquidació d'una cosa que fou salvada de les runes gràcies a l'esperit de sacrifici del company Barjau.

En quant al darrer extrem d'haver «firteado con elementos del sindicato

libre» hem de fer constar que el «firteo» ha estat sempre tan al contrari, que fins ha renyit amb els mateixos obrers que essent clients de casa seva perteneixien en els sindicats lliures. I per acabar, sap bé qui té i pot saber-ho que amb tots els perills, davant les més cruentes de les represions, la casa de Felip Barjau ha estat de les poques que han restat obertes per rebre visites i donar estada als perseguits, reunint-se els comitès, tant d'un ordre com d'un altre, al seu domicili entre altres persones els delegats que enviava el malaguanyat Fermí Galan, amic seu íntim, i que Joan Peiró si és honrat amb la memòria té de reconèixer.

Comitè Executiu de la U. S. C.

L'anivellació del pressupost britànic

Heus ací com Philip Snowden proposa a la Cambra de diputats anglesa l'anivellació del pressupost per a fer front al dèficit de 74.600.000 lliures que s'anuncia per a l'any fiscal 1931-1932, i al de 170.000.000 per a l'any 1932-1933:

	1931-32	1932-33
Economies	22.000.000	70.000.000
Reducció Fons		
Amortizació	13.700.000	20.000.000
Nous impostos:		
Ingressos interiors	20.000.000	57.000.000
Tarifes duaneres i impostos sobre el consum	11.500.000	24.000.000
Total	76.200.000	171.000.000
Superàvit	1.521.000	1.000.000

Nous impostos:

	£
Impost sobre la renda: El coeficient d'aplicació passa de 6 penics a 5 xflings i es redueixen les exencions. Produirà aquest any	25.000.000
La Sobretaxa és augmentada del 10 per 100 i aquest any produirà	29.000.000
Cervesa: Augment d'un penic per pinta	4.500.000
Tabac: Augment de 10 penics per lliura	2.100.000
Petroli: Augment de 2 penics per galó	4.000.000
Espectacles públics: L'escala augmenta del 16 2/3 per 100 des del 9 de novembre.	

El total d'economies serà de lliures 22.000.000 en l'any actual, i en 1932-1933, de 70.000.000. Els subsidis per l'atur forços sofriran una reducció de 36.000.000 de lliures en 1932, o sigui el 10 per 100 sobre els actuals. Els sous dels mestres han estat reduïts de 17 per 100; els dels jutges i empleats del Govern amb més de 5.000 lliures l'any, del 20 per 100. Les gratificacions dels mestres sofriran també una reducció del 20 per 100, i la dels diputats, del 10.

Philip Snowden ha anunciat també la futura conversió de l'emprèstid de guerra al 5 per 100, en un tipus més baix d'interès, operació que produirà al fisc un estalvi de 22.000.000.

Per a donar una idea de la càrrega que per al poble anglès representen els nous impostos, copièm d'una revista anglesa aquestes comparacions

estadístiques relatives a l'impost sobre la renda:

Per a un home sol:		
Renda anual	Impost actual	Impost proposat
£ 162	Exent	£ 3. 14 x. 0 p.
£ 200	£ 3. 3 x. 4 p.	£ 7. 10 x. 0 p.
£ 500	£ 32. 2 x. 6 p.	£ 53. 2 x. 6 p.

Per a un matrimoni amb tres fills:		
Renda anual	Impost actual	Impost proposat
£ 462	Exent	£ 11. 4 x. 0 p.
£ 600	£ 11. 10 x. 0 p.	£ 28. 2 x. 6 p.
£ 700	£ 19. 16 x. 0 p.	£ 48. 2 x. 6 p.

El gran Miting d'avui al Palau de Projeccions

Aquesta nit, a les 10, la «Unió Socialista de Catalunya» proclamarà el seu candidat, company

FELIP BARJAU

en el gran Miting del Palau de Projeccions (Montjuïc)

ORADORS:

Rafael Ramis
 Francesc Muntanya
 Diputat: Josep Xirau
 » M. Serra i Moret
 » R. Campalans
 » G. Alomar
 i el candidat

FELIP BARJAU

Ciutadans! Treballadors! No hi falteu!

CINEMA

LES DARRERES ESTRENES

Els àngels de l'infern. — Agafeu quatre dotzenes d'avions que brunzeixin fort, un dirigible de juguina, quatre barraques de fusta, mitja tonelada de dinamita, mitja dotzena de xicots que per a guanyar-se un sou facin el paper d'imbecil, alguns altres accessoris, i amb una mica de bona voluntat i no gaires escrúpols, fareu un film més bo que aquesta poca-solta descordada que se'ns ha presentat al Tívoli, sobre el títol «Àngels de l'infern». I no us oblideu de registrar algunes

escenes en colors, car això sempre fa bonic.

Petit Cafè. — No coneixem l'obra de Tristan Bernard que ha proporcionat l'argument a aquesta pel·lícula, ni ens interessa conèixer-la.

Aquesta versió vol portar-nos el perfum del vell París, però a desgrat de la presència de Chevalier i de la Vallée, ens resulta molt esbravat. Tècnicament, aquesta pel·lícula, com «The Big Pond» i totes les que es vulguin fer a base d'una «vedette» i d'una obra literària, significa una veritable regressió. A no ésser per la sonoritat, qui no podria sostenir que aquest film fou realitzat en 1930? Compareu-la un moment amb «Sous les toits de Paris!».

Dibuixos. — Ens han tornat a visitar el ratolinet Mickey i els enjogassats gats de Max Fleischer. No ens plau l'ombrejat en els «talkartoons», car els resten vivacitat i gràcia. A voltes, però, pot justificar-se per trucs magnífics com el de les darreres escenes de «Mickey, excursionista».

Felip Barjau, com a cooperador

Si hi ha alguna cooperativa de consum a Catalunya que s'acosti més a la perfecció somniada, és, i ho diem sense hipèrbola, «La Moral» de Badalona. I si dins d'aquesta cooperativa hi ha algú que pot reivindicar amb major motiu el mèrit d'haver-la portat a la situació en què es troba avui, envejada per la resta de les cooperatives de Catalunya, és en Felip Barjau.

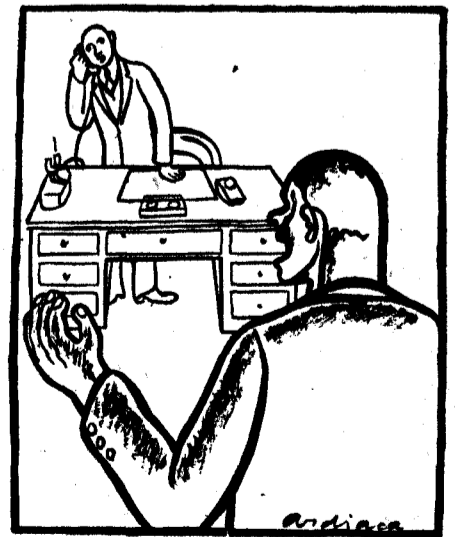
El nom del nostre company és ben conegut de tots els cooperadors de Catalunya. A tots ha arribat la fama del seu entusiasme, de la seva capacitat tècnica i de l'esforç que ha hagut de realitzar, junt amb un grup escollit de companys, per a convertir aquella misèria cooperativa que vegetava a Badalona deu o dotze anys enrera en l'empresa comercial més important de la ciutat, que exerceix la seva obra benefactora en centenars de llars obreres.

Gràcies a la seva tenacitat, Felip Barjau, tan bé secundat per la seva esposa, ha aconseguit crear a Badalona la primera agrupació de dones cooperadores d'Espanya, fet aquest d'una gran importància, car significa l'ingrés de la dona obrera catalana en l'administració dels afers públics. El seu esperit d'animador s'ha manifestat meravellosament també en totes les activitats complementàries de la cooperativa, singularment en la creació d'una escollida biblioteca i en l'organit-

Sobre la producció «Ufa». — L'autor d'aquests comentaris—persona honorable i com cal, que si no signa amb el seu nom és per modestia—, recomana als nostres amics el boicot més absolut a la producció Ufa. Aquesta saludable pràctica és seguida per totes les minories—minories, encara!—intelligents d'Europa, que no volen fer el joc al reaccionaríssim Hugenberg, propietari del consorci Ufa. Des del punt de vista merament artístic, no perdran gaire cosa. Si la Ufa ens ha donat «Variété», avui està en completa decadència. «Quatre d'infantèria» no és pas d'ella.

Des d'un punt de vista ètic, és senzillament repugnant que en un moment en què Alemanya passa un dels trastorns més formidables de la història moderna, el cinema del país, gairebé monopolitzat per Hugenberg, vulgui ignorar els punyents esdeveniments que sotraguen el poble, i s'entretregui a presentar-nos les ganyotes de l'Anny Ondra i les cursileries de Willy Fritz. A.

DESPRÉS DE LA VAGA
(Comentari ingenu)

— Carera, ja s'ha inventat el telèfon?